

Cap a un consell de centres de recerca?

Andreu Mas-Colell

Amb la recerca i la innovació empresarials, un bon sistema d'R+D+i té en la recerca pública una de les estructures bàsiques. La trajectòria recent de la recerca pública catalana és una història d'èxit. Millorem de manera decidida i l'objectiu d'arribar a la primera línia europea es va acostant. En algunes dimensions, com ara la d'investigadors a les primeres fases de la carrera –el col·lectiu que compta per al futur– hi ha indicacions que ja hi som.

La nostra recerca pública es fa a les universitats i als centres de recerca. Aquests són fonamentalment de dues menes: els del CSIC i els impulsats per la Generalitat. Avui m'ocuparé dels darrers. La potència que tenen (no ja el potencial) és molt gran. Són un component essencial de la força que la recerca ha pres entre nosaltres.

Però ara és hora de guanyar estabilitat i visibilitat, de consolidar. No podem avançar gaire mes, i podríem retrocedir, si no ho fem.

Estabilitat implica predictibilitat. Cal, per tant, que els centres disposin de contractes-programes –és a dir, d'acords plurianuals amb el promotor principal, la Generalitat– que permetin de planificar i de concentrar esforços en la feina encomanada. Implantar un sistema refinat de contractes-programes, i l'avaluació corresponent, demana una articulació sòlida de la gestió. Com que ja disposem, a la banda completament pública, de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) i, a la banda més de partenariat públic-privat, de la Fundació Catalana per la Recerca i la Innovació (FCRI) això no hauria de ser difícil d'aconseguir. No crec que calguin institucions noves per a cobrir aquest objectiu.

Pel que fa a la visibilitat, la situació és dramàticament millorable. El teixit de centres de recerca de Catalunya és molt desconegut. En un primer moment els centres de recerca vinculats a la Generalitat es varen associar a l'ACER (Associació Catalana d'Entitats de Recerca), que no ha tingut gaire activitat. Darrerament, els centres s'identifiquen sota el rètol de CERCA (Centres de Recerca de Catalunya). No és pas un mal nom, però de moment només és un rètol.

Em sembla que fóra desitjable alguna cosa que agrupés els centres, que no fos tan privat com una associació, ni tan intern i dependent de l'administració pública com una agència. Que tingués una estructura lleugera, però molta visibilitat i

una personalitat pròpia a mig camí (ja sé que aquest terme no és jurídicament precís!) entre el món estrictament civil i el món oficial. En definitiva, la mena d'estructura que convé a un entorn que, com el català, té com a característica pròpia la centralitat de l'àmbit de relació entre el públic i el privat.

Potser, doncs, es tractaria de constituir un consell de centres de recerca, amb aquest nom o amb un altre, que assumís la tasca de representació i també, directament o d'acord amb més institucions, tota una varietat d'activitats que, fetes en comú, poden tenir més impacte i ser econòmicament més efectives pel fet d'evitar repeticions.

El consell podria disposar d'un òrgan rector compost per científics nomenats per les universitats, l'Institut d'Estudis Catalans, els centres mateix, el Parlament, el govern, etc. Segons el meu parer, la persona que en fos president hauria de ser un científic o una científica de reputació, capaç de representar el món dels centres de recerca, dins de Catalunya i fora, amb dignitat, amb energia i, fins i tot, amb passió.

El Consell de les Arts podria ésser-ne un model, o potser no. Els treballs per el Pacte per la Recerca que du a terme el Departament d'Innovació i Universitats seria, sens dubte, un context adient per a reflexionar sobre tot això.

UPF i Barcelona GSE